

Den 22. marts 2000

Til: Varde Kommune

Emne: Ansøgning om refusion af udlæg i forbindelse med oversvømmelse i Sig og Varde den 2.-6. oktober 1999 og orkanen den 3. december 1999

I brev af 14. oktober 1999 (j.nr. 8.2.2) har Varde Kommunes beredskabsafdeling anmodet om refusion af de afholdte udgifter til indsættelse af det fredsmæssige katastrofeberedskab i forbindelse med en oversvømmelse i Sig og Varde den 2.-6. oktober 1999. Udgifterne, der dækker befordring, forplejning og benzinforbrug m.v. er opgjort til 2.706,79 kr.

I brev af 13. december 1999 (j.nr. 4.2) har Varde Kommunes beredskabsafdeling anmodet om refusion af de afholdte udgifter til frivilliges indsats i forbindelse med orkanen den 3.-5. december 1999. Udgifterne er opgjort til 2.970 kr., der er anvendt til forplejning.

Før beredskabslovens ikrafttræden den 1. januar 1993 fik kommunerne dækket visse udgifter til de frivilliges rådighedstjeneste i forbindelse med indsættelsen af det kommunale fredsmæssige katastrofeberedskab. Denne praksis byggede på ”Bestemmelser om tilvejebringelse, uddannelse m.v. af personel i det lokale civilforsvar” samt på bekendtgørelse nr. 219 af 21. maj 1982 om civilforsvarets katastrofebistand og bekendtgørelse nr. 486 af 30. august 1982 om statens deltagelse i visse civilforsvarsudgifter.

Begrebet ”fredsmæssigt katastrofeberedskab” er efter beredskabslovens ikrafttræden bortfaldet, idet de tidligere gældende regler herom blev inkorporeret i det nye lov- og bekendtgørelsessystem som en del af det almindelige beredskab. De nævnte bekendtgørelser blev endvidere ophævet ved udsendelsen af bekendtgørelse nr. 730 af 10. august 1994 om det kommunale redningsberedskabs organisation, virksomhed, materiel og dimensionering (dimensioneringsbekendtgørelsen). Betalingsreglerne vedrørende det fredsmæssige katastrofeberedskab i ”Bestemmelser om tilvejebringelse,

uddannelse m.v. af personel i det lokale civilforsvar” er således også uden gyldighed efter beredskabslovens ikrafttræden.

I § 21, stk. 3, i bekendtgørelse nr. 731 af 10. august 1994 om personel i redningsberedskabet m.v. fastslås det, hvilke ydelser, der kan gives til frivilligt personel under indsats. I § 31, stk. 6, anføres det, at ”udgifter i forbindelse med indsættelse af frivillige i særlige katastrofetilfælde kan afholdes af Beredskabsstyrelsen.” I bemærkningerne til denne bestemmelse anføres, det at indsættelsen af det kommunale redningsberedskab er en kommunal opgave, hvorfor hjemlen kun vil blive benyttet i ganske særlige tilfælde, og som forudsætninger herfor vil under alle omstændigheder gælde, at kommunens sædvanlige indsatsberedskab er utilstrækkeligt, og at også mellemkommunal bistand og bistand fra Beredskabskorpset er utilstrækkelig.

I den nugældende bekendtgørelse nr. 41 af 21. januar 1998 om personel i redningsberedskabet omtales ydelserne til det frivillige personel i § 19 og refusionsbestemmelsen findes i § 29, stk. 6.

Bestemmelserne i personelbekendtgørelsen er fastsat i medfør af beredskabslovens § 19, hvoraf det fremgår, at indenrigsministeren kan fastsætte regler om, at staten i særlige tilfælde deltager i udgifterne i forbindelse med indsættelse af det kommunale redningsberedskab. I bemærkningerne anføres, at kommunerne afholder udgifterne til deres redningsberedskab. Bestemmelsen åbner dog mulighed for, at staten i særlige katastrofetilfælde kan deltage i udgifterne i forbindelse med indsættelse af det kommunale redningsberedskab. Bestemmelsen kan også tænkes anvendt i tilfælde af, at det kommunale redningsberedskab efter indenrigsministerens godkendelse indsættes i udlandet i katastrofetilfælde.

Refusion kan således kun ske efter en konkret vurdering, når der foreligger ganske særlige omstændigheder. Det vil i den forbindelse være naturligt at se på, om der er tale om væsentlige udgifter, der indebærer, at en enkelt eller få kommuner bliver urimeligt hårdt ramt økonomisk.

Orkanen den 3. december 1999 må principielt betragtes som et katastrofetilfælde af en sådan art, at der er grundlag for at bringe de nævnte bestemmelser om statens refusion af kommunale udgifter til frivilliges rådighedstjeneste i anvendelse. Beredskabsstyrelsen kan imidlertid ikke umiddelbart vurdere, om oversvømmelsen i Sig og Varde kan betragtes på tilsvarende måde. Der er ikke i de foreliggende sager oplyst noget nærmere om rekvisition af mellemkommunal bistand eller bistand fra Beredskabskorpset. Det er imidlertid Beredskabsstyrelsens vurdering, at kommunens udgifter i begge sagerne er af et så beskedent omfang, at der allerede på grund heraf ikke er grundlag for at yde refusion.

På denne baggrund kan Beredskabsstyrelsen ikke imødekomme Varde Kommunes anmodninger om refusion af de opgjorte udgifter til frivilliges deltagelse i beredskabet.

Med venlig hilsen

Inge-Lise Andersen-Rosendal